

Arbetsmarknadsdepartementet

Diariennr: A2022/01164

Remissyttrande

Bankinstitutens Arbetsgivareorganisation (BAO) yttrande över Arbetsmarknadsdepartementets betänkande Steg framåt, med arbetsmiljön i fokus (SOU 2022:45)

Utredningen omfattar tre olika delområden där förslag på förändring görs; ett utvidgat rådighetsansvar, sanktionsavgifter på fler områden samt utökad användning av företagshälsovård i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Ett utvidgat rådighetsansvar

Avseende utredningens förslag på utvidgat rådighetsansvar så innebär förslaget att arbetsmiljölagen tillförs ytterligare en aktör som kan ha arbetsmiljöansvaret, uppdragsgivaren.

Enligt BAOs mening riskerar denna förändring snarare försvåra arbetsmiljöarbetet, då oklarheterna riskerar att blir fler kring vem som har arbetsmiljöansvaret.

BAO avstyrker därför utredningens förslag.

Sanktionsavgifter på fler områden

Avseende utredningens förslag som innebär att Arbetsmiljöverket ska ges ytterligare bemyndigande att föreskriva sanktionsavgifter.

Förslaget syftar till att överträdelser av föreskrifter enligt 4 kap. 10 § arbetsmiljölagen som innehåller krav på systematiskt arbetsmiljöarbete samt organisatorisk och social arbetsmiljö ska kunna leda till att sanktionsavgift tas ut. Utredningen har gjort en granskning av föreskrifterna AFS 2001:1; Systematiskt arbetsmiljöarbete, samt AFS 2015:4, Organisatorisk och social arbetsmiljö, och kommit fram till att föreskrifterna i stort skulle behöva omarbetas. Detta behövs för att till exempel ta bort vaga begrepp eller omformulera dem, för att bli lämplig för sanktionsavgift. Utredningen uttrycker därför att Arbetsmiljöverket ges i uppdrag att, utifrån det nya bemyndigandet, undersöka möjligheterna att införa nya eller omarbete befintliga föreskrifter så att de kan förenas med sanktionsavgift samt genomföra de föreskriftsanpassningar som behövs för att avgift ska kunna påföras. Utredningen uttrycker att reglerna måste formuleras så pass tydligt inom dessa områden att de kan knytas till sanktionsavgifter. Förslag som kommit fram i referensgruppen är införandet av fler dokumentationskrav.

BAOs bedömning är att för att en sanktionsavgift ska vara lämplig att knyta till en föreskrift, ska föreskriften vara så enkel och tydlig att någon bedömning inte behöver göras för att förstå om kraven är uppfyllda. Så snart en bedömning behöver göras av enskild inspektör från arbetsmiljöverket uppstår en risk för oklarheter och osäkerhet i rättstillämpningen. Det är inte lämpligt att knyta AFS 2001:1 och AFS 2015:4 till sanktionsavgifter eftersom dessa föreskrifter är just så oprecisa. Dagens utvalda utformning är för att föreskrifterna ska vara lätta att använda och anpassa på de lokala förutsättningarna. Nämnda föreskrifter är därmed utformade för att det är just en verksamhetsanpassning som ska ske vid arbetsmiljöarbetet. Det systematiska innebär i sig att det ska vara verksamhetsintegrerat, vilket inte längre är möjligt om föreskrifterna ska vara detaljerade och arbetsmiljöarbetet utförs enligt en viss mall som inte tar hänsyn till verksamheternas olika förutsättningar. Föreskrifterna i dagens utformning tjänar arbetsmiljöarbetet väl, och BAO ser det som ett feltänk att skriva om väl fungerande föreskrifter till något svårhanterligt ur arbetsmiljöarbetssynpunkt, endast för att kunna ta ut sanktionsavgift.

Ytterligare dokumentationskrav är inte lösningen för att få ett väl fungerande arbetsmiljöarbete. Nämnda föreskrifter är den grund som alla verksamheter ska bygga sitt arbetsmiljöarbete på, för att förebygga ohälsa oavsett storlek på organisationen, eller könsfördelning. Dagens föreskrifter är utformade så att det ger bra förutsättningar för samverkan mellan arbetsgivare, skyddsombud och de anställda i respektive organisation. Föreskrifter ska vara utformade för att stödja arbetsmiljöarbete lokalt, inte som huvudsyfte att beivra eventuella överträdelser.

BAO avstyrker därför utredningens föreslagna förändring.

Utökad användning av företagshälsovård i det förebyggande arbetsmiljöarbetet

Avseende utredningens förslag att utöka användningen av företagshälsovården i det förebyggande arbetsmiljöarbetet.

Utredningen föreslår att paragrafer i arbetsmiljölagen utökas med att man i lagstiftningen särskilt betonar bedömningen av behov av företagshälsovård i *det förebyggande arbetsmiljöarbetet*.

BAO anser att lagens utformning, sådan den ser ut idag, redan täcker in bedömning av om företagshälsovården behöver avropas avseende det förebyggande arbetsmiljöarbetet. Ett skäl till att avstå från att specifikt reglera det förebyggande arbetsmiljöarbetet är att det bör vara lika angeläget med bedömning av behov av företagshälsovård i den del som handlar om att "i övrigt uppnå en god arbetsmiljö". Arbetsmiljölagen bör därmed inte lyfta ut en del av arbetsmiljöarbetet dvs det förebyggande. BAOs bedömning är att man bör avstå från att göra en särreglering för det förebyggande arbetsmiljöarbetet kopplat till företagshälsovård.

BAO avstyrker därför utredningen föreslagna förändring.

Hanna Byström

**BANKINSTITUTENS
ARBETSGIVAREORGANISATION**